

Sivistystoimen toimenpiteet tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2021 esille nostettuihin havaintoihin

Hyvinvointilautakunta 30.08.2022 § 95
243/00.01.03/2022

275/13.131/2021
Valtuusto 13.06.2022 § 29

Kuntalaki 121 § Tarkastuslautakunta:

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastuslautakunta 44 § / 7.6.2022:

"Varapuheenjohtajan esitys: Tarkastuslautakunta allekirjoittaa arviointikertomuksen vuodelta 2021 ja esittää valtuustolle, että:
- Valtuusto merkitsee arviointikertomuksen tietoonsa saatetuksi
- Valtuusto pyytää syyskuun 2022 loppuun mennessä selvityksen kunnanhallitukselta ja muilta toimijoilta tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessan esittämiin huomioihin

Päätös: Pykälän käsittelyn aikana puheenjohtajana toimi Rauno Kuha.

Sirkka Illikainen jäväsi itsensä hyvinvointilautakuntaa koskevan osuuden osalta (yhteisöjäävi hyvinvointilautakunnan puheenjohtajuus 1.8.2022 alkaen, yhteisöjäävi- ja osallisuusjäävi suhteessa kunnanhallituksen jäseneen 1.1.2021-17.5.2021) sekä Ranuan Infra Oy:n arvioinnin osalta.

Santeri Ahola on jäävänyyt itsensä hyvinvointilautakunnan arvioinnista.

Marja-Liisa Vartiainen on jäävänyyt itsensä teknisenlautakunnan arvioinnista.

Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastettiin jääviysasiat huomioituna."

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2021 jaetaan esityslistan mukana.

Päätös: Valtuusto päätti yksimielisesti merkitä tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2021 ja lähettää sen kunnanhallitukselle toimenpiteitä varten.

Merkitään, että tarkastuslautakunnan jäsen Rauno Kuha esitteli arviointikertomuksen valtuustolle

Kunnanhallitus 27.06.2022 § 135
183/02.06.01/2022

Päätösehdotus Kunnanhallitus pyytää hallintokuntia ja konsernin tytäryhtiöitä käymään lävitse arviointikertomuksessa esille nostetut havainnot ja ilmoittamaan kunnanhallitukselle 31.8.2022 mennessä toimenpiteet, joihin hallintokunnat ja tytäryhtiöt ryhtyvät oman hallinnonalansa ja tytäryhtiön osalta.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti

Hyvinvointilautakunta 30.8.2022

Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessaan todennut sivistystoimen toiminnasta seuraavaa:

"Sivistystoimenjohtajan tehtävät eriytettiin lukion rehtorin tehtävistä ja määräaikaisten viran täyttämistä aikaistettiin suunnitellusta.

Talousarvion ja toteutuman välillä on varhaiskasvatuksessa ollut suuri poikkeama:

Talousarviossa päivähoitopaikkaa tarvitsevien määrän on arvioitu olevan 98, mutta toteuma on ollut 149.

Henkilöstön tarve talousarviossa on 26 ja toteutuma 31.

Varhaiskasvatuksen talousarvio ylittyi 64 827 euroa.

Hoidon tarpeen voimakas kasvaminen sekä ahtaissa ja epäkäytännöllisissä tiloissa toimiminen on johtanut henkilöstön kuormittumiseen ja toistuvaan henkilöstövajaukseen.

Tarkastuslautakunta kysyy, että millä tavalla varmistetaan varhaiskasvatuksen riittävä talouden ja henkilöstön resurssointi jatkossa?

Perusopetus ja lukiokoulutus Ranualla on toteutettu pääsääntöisesti asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Monitoimikeskuksen valmistumiseen ja toimintojen siirtymiseen on valmistauduttu hyvin.

Yläkoulu-lukion tilat on koettu ahtaiksi ja epäkäytännöllisiksi.

Sivistystoimen talousarviossa ei ollut mainintaa Ranuan kunnassa järjestettävästä ammatillisesta koulutuksesta.

Tarkastuslautakunnan mielestä talousarviossa voisi asettaa tavoitteita myös ammatilliseen koulutukseen liittyen. Olisiko yhteistyötä ammatillista koulutusta tarjoavien tahojen kanssa mahdollista edistää?

Toimitilojen suunnittelussa ja toiminnan resurssoinnissa on lähdetty vahvasti ennakoimaan pienenevää käyttäjämäärää. Tarkastuslautakunta huomauttaa, että liian voimakas ennakoiva sopeuttaminen voi johtaa negatiivisiin tuloksiin.”

Päätösehdotus

(sivistystoimenjohtaja) Hyvinvointilautakunta käy läpi sivistystoimen osalta tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa vuodelta 2021 esille nostetut havainnot ja toteaa kunnanhallitukselle seuraavaa:

Päivähoitopaikkaa tarvitsevien määrän kasvua arvioidusta 98 lapsesta 149 lapseen voidaan pitää myönteisenä asiana. Varhaiskasvatuksen henkilöstön määrän ja toiminnan tilojen tarve on samalla kasvanut.

Varhaiskasvatuksen tarpeen äkillinen kasvu oli koko maanlaajuinen ilmiö. Viisivuotiaiden sekä ihan pienten lasten määrä kasvoi eniten. Tulevaisuudessa on kiinnitetty huomiota henkilökunnan riittävyyteen rekrytoimalla heti kauden alkuun ryhmäkoon mukaiset henkilöstömitoitukset. Lisätilaa on vuokrattu Ranuan Infralta siihen saakka kunnes uusi päiväkotitoimitus valmistuu. Myös hallinnollisten tehtävien ja toiminnan suunnitteluun täytyy panostaa, jotta työyhteisön työhyvinvointia voidaan pitää yllä. Talouden suunnittelussa pitää huomioida nykyiset toimipaikat, riittävä henkilöstön määrä suhteessa lasten määrään sekä riittävät resurssit johtamiseen. Varhaiskasvatuspalveluiden kysynnän kasvu huomioidaan vuoden 2023 talousarvion valmistelussa sekä tulevien suunnitteluvuosien 2024-2025 valmistelussa.

Tarkastuslautakunta toteaa että yläkoulu/lukion tilat on todettu ahtaisiksi ja epäkäytännöllisiksi. Valtuusto on varannut 20.12.2021 § 70 talousarvion investointiosassa vuodelle 2022 suunnitelmäärärahan 100 000 euroa yläkoulu/lukio hankesuunnitelmaan edellytyksellä, että tilatarpeiden selvitystyö tehdään 11.4.2022 mennessä. Valtuuston edellyttämän tilatarpeiden selvitystyö on tehty ja käsitelty kunnahallituksessa 16.3.2022 yhdessä henkilöstön laatiman selvityksen tilojen käytettävyydestä kanssa. Hankesuunnitelma uuden yläkoulu/lukion rakentamisesta on valmistunut 18.8.2022 ja se esitellään kunnanhallitukselle tulevassa kokouksessa.

Kunnassa järjestettävän ammatillisen koulutuksen yhteistyömahdollisuuksista tehdään syksyn 2022 aikana selvitys lähialueiden ammattioppilaitosten kanssa. Samalla on käynnissä Oppisopimuskoulutus Ranualla -selvitys, joka tehdään lokakuun 2022 loppuun mennessä ja asia saatetaan kunnanhallituksen käsittelyyn.

Tarkastuslautakunta huomauttaa että uusien toimitilojen suunnittelussa liian voimakas ennakoiva sopeuttaminen voi johtaa negatiiviseen tulokseen. Uuden päiväkodin sekä uuden yläkoulu/lukion tilojen suunnitteluissa on huomioitu tilojen toiminnallisuus ja tilatarpeet on laskettu oppilasmäärät ja pienenevät ryhmäkoot huomioiden.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja asiasta antaa,
sivistystoimenjohtaja Juha Siitonen Puh. 040 544 5150,
etunimi.sukunimi@ranua.fi